

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

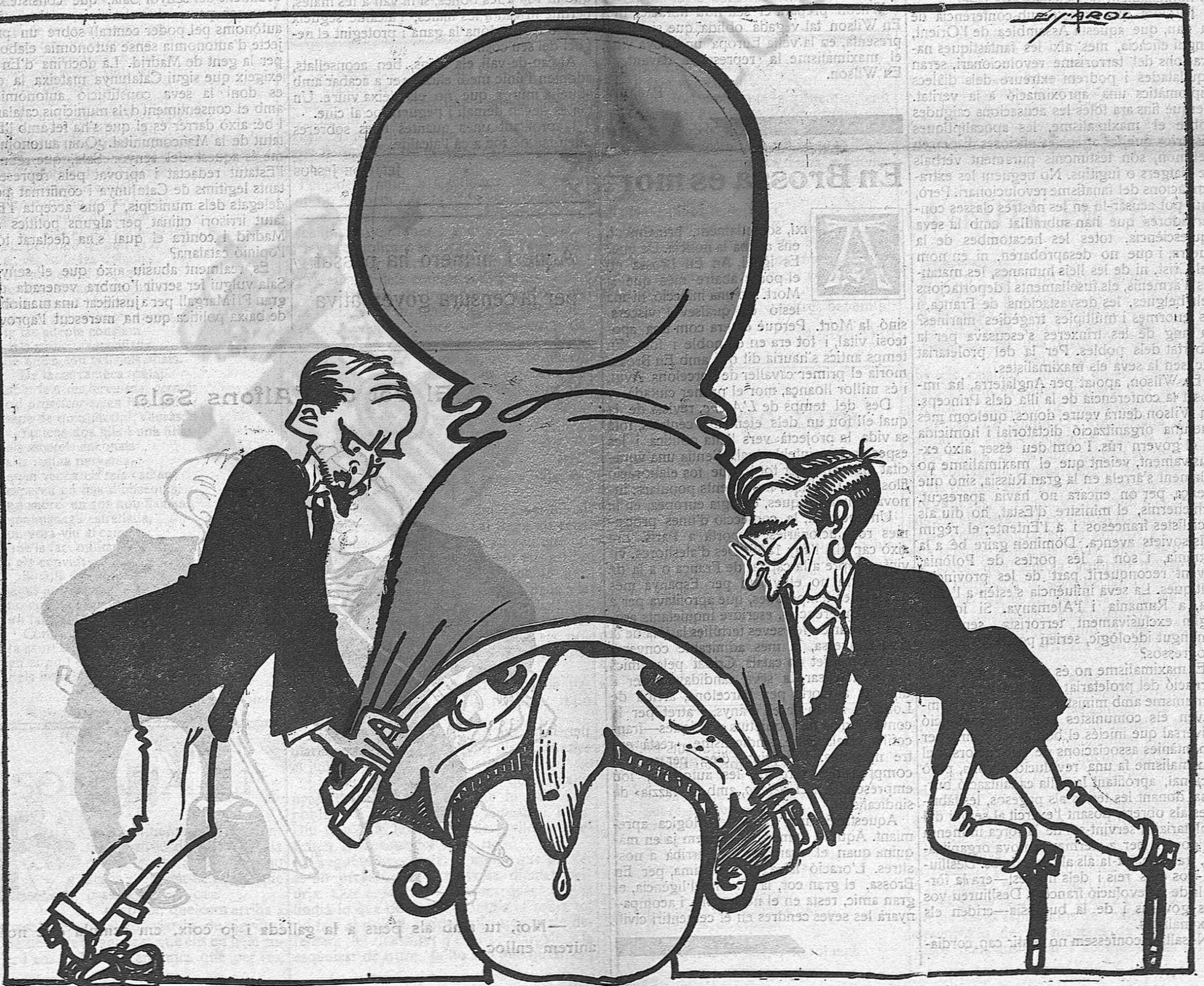
AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
 NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
 (Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
 TELEFONO A 4115.—BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

LA BARRETINA

—Apa, home, posa-te-la, ja veuràs que bé t'escau.

La punta del casc

La victòria dels aliats va escapar, ara fa tres mesos, la punta aguda del casc prussià. Vençuts, els alemanys van haver de sotmetre's. I per a omplir del tot el programa d'un poble que és derrotat als camps de batalla, els alemanys van posar en escena una resolució teatral, amb apoteosis de bengales vermelles. Volien provar si els pobles de l'Entente s'enlluernaven i feien també la respectiva resolució, que hauria anul·lat els efectes de l'obra genial del mariscal Foch i hauria permès a Hindenburg una nova ofensiva victoriosa.

Les esperances alemanyes no s'han realitzat. Però els alemanys encara no les han perdudes en absolut. Al contrari: a les darreres setmanes, l'esperit de la vella Alemanya agressiva s'ha reviscolat en veient que entre els aliats hi havia certes divergències sobre les condicions de pau i que a França i a Anglaterra creixia l'agitació obrera. I heu's aquí que el casc prussià, com en una mala brosta, ha tornat a treure punta.

Fa dies que l'Alemanya torna a parlar un llenguatge orgullós i provocador. El Kaiser és fora de l'Imperi. Però a l'altra banda del Rhin es sent encara el soroll del sabre. Els aliats, afortunadament no dormen damunt els llorers. Han vist prou bé que el casc treu la punta. I el mariscal Foch ja té a les mans les estisores de podar que han de fer caure novament el sinistre tany d'acer.

Els aliats i els russos

ENTRE aquells pobles que no han tingut cap contacte amb Rússia, i que no poden rebre les immediates influències del maximalisme, declaren, coactivament, ilegal, la nacionalitat russa, els aliats otorguen beligerància al bolxeviquisme. Converseu—li diuen. I la conferència a la illa dels Prínceps és acordada. Els bolxevics han acceptat el convit i el nomenament de delegats està ja fet.

Dubtem que aquesta sub-conferència de la pau, que aquesta Assemblea de l'Orient, tingui eficàcia, mes així les fantàstiques narracions del terrorisme revolucionari, seran aquilatades i podrem extreure dels diàlegs diplomàtics una aproximació a la veritat. Perquè fins ara totes les acusacions caigudes sobre el maximalisme, les apocalíptiques històries que les agències oficinoses dispersen pel món, són testimonis purament verbals de viatgers o fugitius. No neguem les extralimitacions del fanatisme revolucionari. Però, ¿qui pot acusar-lo en les nostres classes conservadores que han subratllat amb la seva aquiescència, totes les hecatombes de la guerra, i que no desapareixen, ni en nom del Crist, ni de les lleis humanes, les matances d'armenis, els fusellaments i deportacions dels belgues, les devastacions de França, i les enormes i múltiples tragèdies marines? La sang de les trinxeres s'escusava per la llibertat dels pobles. Per la del proletariat excusen la seva els maximalistes.

En Wilson, apoiat per Anglaterra, ha imposat la conferència de la illa dels Prínceps. En Wilson deura veure, doncs, quelcom més que una organització dictatorial i homicida en el govern rus. I com deu ésser això exclusivament, veient que el maximalisme no solament s'arrela en la gran Rússia, sinó que avença per on encara no havia aparegut. Tchichernis, el ministre d'Estat, ho diu als socialistes francesos i a l'Entente; el règim dels soviets avença. Dominen gaire bé a la Ucraïna, i són a les portes de Polònia, havent reconquerit part de les províncies bàltiques. La seva influència s'estén a l'Àustria, a Rumania i l'Alemanya. Si fos un règim exclusivament terrorista, sense un contingut ideològic, serien possibles aquests progressos?

El maximalisme no és res més que la governació del proletariat, quelcom així com el comunisme amb ministeri i burocràcia. Somniaven els comunistes amb una revolució universal que iniciés el bon acord humà per espontànies associacions de productors, i el maximalisme fa una revolució àmplia, però nacional, aprofitant la vella canalització burgesa, donant les terres als pagesos, les fàbriques als obrers, posant l'exèrcit al servei del proletariat, i servint-se de la força immensa del govern per a afermar la nova organització, trasplantant-la als altres països. Deslliureu-vos dels reis i dels nobles!—era la fórmula de la revolució francesa. Deslliureu-vos dels governs i de la burgesia—criden els maximalistes.

Nosaltres confessem no sentir cap cordia-

litat pels bolxevics, però som homes de raó per damunt de tot, i compremem que Lenine no és solament un nou Ivan el Terrible com se pretén i se l'anomena. Darrera de les repressions conservadores hi ha el principi de autoritat, un codi, i una propietat. Darrera de la repressió maximalista hi ha el principi de llibertat, el treball imposat com a norma única de convivència i la nova propietat comunista. En Wilson ho sap i pretén, sense dubte, obtenir a canvi del regoneixement del dret de Rússia al seu règim llibertari, la paralització del terror, per a que pugui establir-se entre l'Occident i l'Orient un contacte tolerant que pugui desvirtuar l'acció alemanya a Rússia.

Wilson prepara el seu nou miracle, més En Wilson tal vegada oblidada que si ell representa, en la vella Europa una nova vida, el maximalisme la representa davant de

PAPADOX

En Brossa és mort

Així, sobtadament, brutalment, ens arriba la notícia. De què? És igual. An En Brossa no el podia abatre més que la Mort. No una infecció, ni una lesió en qualsevol viscera, sinó la Mort. Perquè ell era com una apoteosi vital, i tot era en ell noble i fort. En temps antics s'hauria dit que amb En Brossa moria el primer cavaller de Barcelona. Avui, i és millor lloançar, mor el primer ciutadà.

Des del temps de L'Avenc, revista de la qual ell fou un dels elements centrals, tota sa vida la projectà vers l'alta política i les especulacions intel·lectuals. Sentia una voracitat insaciada per tot lo que fos elaboració filosòfica i política, moviments populars, innovacions artístiques, energia europea, en fi.

Un incident, la confecció d'unes proclames revolucionàries, el portà a París. Era això cap allà l'any 1896. Des d'aleshores, vivint sempre a la capital de França o a la de Anglaterra, no el veiem per Espanya més que petites temporades, que aprofitava per a donar conferències, escriure inquietants articles i posar en les seves tertúlies la joia de la seva conversa, la més admirable conversa que s'hagi fet en català. Cridat pels amics per a defensar la seva candidatura per a diputats a Corts per Barcelona, arribà de Londres fa un parell d'anys, i atret per la convergència de inquietuts polítics—francofilia, catalanisme, sindicalisme,—restà entre nosaltres. Fa quinze dies, per un incompreensible erro de les autoritats, fou empresonat en el Pelayo, amb la «razzia» de sindicalistes.

Aquesta és una nota necrològica apremiant. Aquest número el teniem ja en màquina quan el dramàtic avís arribà a nosaltres. L'oració laica, co. dialíssima, per En Brossa, el gran cor, la gran intel·ligència, el gran amic, resta en el nostre pit, i acompanyarà les seves cendres en el cementiri civil.

Escenes rurals

El senyor alcalde ha donat permís a un cosí seu, per a que instali al bell mig de la plaça gran, un cine i atraccions amb quatre fustes mal clavades, quatre estrelles mal vestides i quatre músics atabaladors.

Els veïns de la plaça empipats per aquella nosa que els embrassa la via pública, aquella murga que els destrossa les orelles i aquelles estrelles de cuina que ofenen a la moral i al bon gust, van a trobar al alcalde.

—Senyor, li diuen, no podem viure amb sossego. Les artistes ens ofenen als ulls, els músics ens destrossen les orelles, la concurrència ens obliga a tappar-nos el nas. Li preguem que faci traslladar a les afores del poble aquest escàndol.

L'alcalde els escolta i respon amablement: —Me ho estudiaré.

Passen quinze dies i l'escàndol creix. Tornen els veïns a visitar a l'alcalde i li pregunten si ha estudiat ja la qüestió. Un dels visitants observa que en quinze dies tenia temps d'haver-ho estudiat i après de memòria.

—No admeto renys de ningú, diu amb escassos modos l'alcalde. Ho resoldré quan pugui... o quan vulgui.

Els quatre músics ja són una dotzena, les copletistes van a colles, s'augmenta l'escàndol amb un gramòfon. Els veïns van a veure l'alcalde amb els punys closos.

—Amenaces a mi?, els diu. Mentre no abandonin aquesta actitud provocadora, no esperin de mi ni la ombra d'una promesa.

Els veïns s'entornen inflats de ràbia. L'alcalde es riu d'ells. Si hi van a les bones, perquè hi van a les bones; si hi van a les males, perquè hi van a les males, l'alcalde segueix fent lo que li dona la gana i protegint el negoci del seu cosí.

Al cap-de-vall els veïns, ben aconsellats, adopten l'únic medi eficaç per a acabar amb aquella murga que no els deixa viure. Un dia es lleven demafi i peguen foc al cine.

I aprofitant unes quantes teies sobreres calen també foc a cà l'alcalde.

JEPH DE JESPU

En Pi i Margall i el senyor Sala

DÒCIL a les indicacions d'això que s'en diu les «altes esferes», don Alfons Sala, diputat per Terrassa, presentà un vot particular sobre el projecte d'autonomia (?) que sortí de la Comissió extraparlamentària. Aquest vot particular, que probablement algú posà, redactat i tot, a la butxaca dels faldons de la levita del senyor Sala no era altra cosa sinó un ciri trencat per a crear una dificultat més a Catalunya en el camí de la seva autonomia.

El senyor Sala té escrúpols. El senyor Sala té dubtes. No està encara convençut que els municipis catalans vulguin la autonomia. I ell demanava, en el seu vot particular (això de «seu» és un dir) que primer de tot es donés l'autonomia als municipis, i que quan aquests fossin ben autònoms, fossin cridats a manifestar la seva opinió respecte al projecte d'autonomia que hagi aprovat el Parlament.

«Aquesta és la doctrina d'En Pi i Margall» varen declarar uns senyors. I ja tenim al senyor Sala orgullós i estufat. Oh, ironies de la política espanyola! Heu's aquí una vulgaríssima traveta antiautonomista, convertida en la pura i viva doctrina d'En Pi i Margall!

Però el qui ha dit al senyor Sala que el vot particular representa la doctrina d'En Pi, s'ha equivocat lamentablement, ha volgut riure's del bon senyor Sala. La doctrina d'En Pi i Margall, és a dir, el pacte federatiu, no té res que veure amb aquest novíssim procediment del senyor Sala, que consisteix a demanar parer als municipis catalans (fets autònoms pel poder central) sobre un projecte d'autonomia sense autonomia elaborat per la gent de Madrid. La doctrina d'En Pi exigeix que sigui Catalunya mateixa la qui es doni la seva constitució autònoma, amb el consentiment dels municipis catalans. I bé: això darrer és el que s'ha fet amb l'Estatut de la Mancomunitat. ¿Quin autonomisme és aquest del senyor Sala, que rebutja l'Estatut redactat i aprovat pels representants legítims de Catalunya i confirmat pels delegats dels municipis, i que accepta l'Estatut irrisori cuinat per alguns polítics de Madrid i contra el qual s'ha declarat tota l'opinió catalana?

Es realment abusiu això que el senyor Sala vulgui fer servir l'ombra venerada del gran Pi i Margall per a justificar una maniobra de baixa política que ha merescut l'apropa-

Aquest número ha passat per la censura governativa

El vot de l'Alfons Sala

—Noi, tu amb als peus a la galleda i jo coix, em sembla que no anirem enlloc.

ció de tota la gent antiautonomista i anticaltalana de Madrid i províncies. Per respecte a En Pi, el senyor Sala ha de renunciar a invocar el nom de l'apòstol del federalisme. No es faci l'il·lusió que és «piista». Ara per ara, no és sinó un trist romanonista, o cosa semblant.

I tingui compte a no jugar amb foc el senyor Sala, perquè podria cremar-se. El bon senyor vol defensar la teoria pactista, i assegura que sols pot constituir-se la regió (que en certs casos és nació) per la voluntat expressa dels municipis autònoms. Bé. Però que no sap que segons la mateixa teoria, només pot constituir-se l'Estat central per la voluntat de les regions o nacions que l'han d'integrar? Això significa que Catalunya, com els altres pobles espanyols, només pel seu consentiment ha de formar part de l'Estat. I en aquest sentit ha de pactar lliurement. Perquè el senyor Sala no defensa aquesta part de la doctrina d'En Pi? Perquè es limita a aplicar-la al pacte dels municipis per a formar la regió, prescindint del pacte de les regions (o nacions) per a formar l'Estat central?

Vostè, «piista», senyor Sala? Vostè deixeble d'En Pi i Margall? No ens faci riure, senyor Sala, que ja ha fet riure prou aquests dies a Madrid, on tots els que el felicitaven reien per sota el nas.

FULMEN

A un ex germanòfil

Te'n recordes, germanòfil, del que'm deies temps atrás, quan els teus amics rebien i eren el cas més actual els catorze punts d'En Wilson?

Te'n recordes de la Pau que de totes les passades, sense com ve ni com va, per setze nacions en guerra i les que resten amb fam volies fos acceptada a ulls clucs i boca-badant?

Tu que quan s'invadié Bèlgica vares rostir el millor gall, tu que al tornar-se el *Titanic* te vares emborratxar, i al sapiguer lo del Marne te vares posar malalt...

Renoí, quina metamòrfosi més estranya d'explicar!

Els teus antics bel·licismes els perdono de bon grat si, vegen-te les dolentes, si, entenent al fi que't cal fer lloc al carro magnífic de la santa Llibertat, per no deixar-hi les cames, te fas adepte constant dels principis pacifistes de que'n són vells els aliats.

De la xerrameca tanta; no'n fem res; creu-me, *germà*; cal practicar-se en la pràctica, saps de quin modo? Veuràs:

Tu tens dos fills i una filla; els xicotets enconats a la rutina perversa, quan venen els reis cad'any esperen un feix d'obsequis; un sabre, un ros nou flamant, una mànega estrellada, un vora-viu al camal, que'ls faci militaristes i els convidi a batal·lar.

Si vols que la Pau futura sigui per tots els humans, no congruis nous guerrers, no facis més *alemanys*.

Comença sembrant a dojo la santa llevor de Pau en el pit i en l'intel·lecte dels homes d'aquí a uns quant anys?

A. COSTA I SENDRA

SONATA LI

LA sort és que, com que tenim la suspensió de garanties i la prèvia censura, la gent no acaba d'enterar-se de lo que passa a fora de casa.

Amb tot, quelcom arriba a saber-se'n i sinó del tot clar lo de Sevilla i Cádiz, de lo de Granada sí que ens en hem enterat. I ens en hem enterat més que per res,

El braser parlamentari

— Que és fret això!
— Esperis, que ja tornaran els catalans, a escalfar-ho.

per la deliciosa sessió del Congrés on el cacic màxim de la província tingué el valor de presentar-se a defensar-se ell, i defensar sa actuació de cacic, a ensenyar a tota Espanya la podridura d'un districte que vé a ésser la reproducció de casi tots els districtes del regne.

Felicitant aquí, a Catalunya, avui com avui no arribem a tant, prou ens ha costat, però el certus és que no hi arribem mercès a les lluites polítiques i a que entre catalanistes i republicans se foragiten de l'administració i llocs polítics en tot lo possible als representants dels corcats vells partits.

Si no fossin els tres pobres morts i els vint ferits, seria un dia de festa, el del dimecres al Congrés. Sobre tot l'espectacle de veure a En La Chica abandonat pels seus, casi acusat per En Salvatella, qui segons ell li deu l'acta i menyspreuat per el comte de Romanones. Ja se sap, i els castellans ho diuen ben clar:

*El traïdor no és menester
Siendo la traición pasada.*

Que prengui exemple el senyor Sala, di putat per Terrassa.

S'ha prestat a fer el joc del Govern i al veure la seva desesperació i al llegir els seus llarguissims telegrams (com se veu que no els té de pagar) un convenciment ens arriba a l'ànima i és el de que, convençut de que s'ha equivocat, de que ha ficat els peus a la galleda, de que l'han enredat, no podent tornar enrera tira pel camí del mig i ja insulta i ja coacciona (ell si que coacciona) als poblets dels petits ajuntaments del seu districte.

Lo que li deu haver caigut com una galleda d'aigua freda és la resposta d'En Cambó:

«Sí, senyor, que he dit lo que diuen els diaris. Ho he dit i ho torno a dir. Catalunya el judicará, senyor Sala.»

I tal que el judicará! I abans que Catalunya, Terrassa. En el districte hi han dues poblacions de importància: aquesta i Rubí. Diu que totes les demés viles i viletes el feliciten, però aquestes dues, no.

Cregui, senyor Sala, lo millor que pot fer és no presentar-se altra volta diputat; perdria. Que el facin comte o marquès, que ja tindrà lo que desitjava, i tampis. I sobre tot no faci el ridicol, perquè miri que vostè defensant les doctrines d'En Pi i Margall... fa esqueixar de riure. Ja ho sap que quasi era

anarquista En Pi i Margall? Doncs si no ho sabia, li faig avinent.

I bevem fort, nois, que ja tornem a tenir la passa a casa. Els de *La Vanguardia*, després de cobrar els mil·lions, perquè es vengueren an En Romanones, altra vegada agafen la gangueta o gangassa d'una epidèmia que els farà guanyar novament els diners a palades.

Tots els pillos tenen sort. I ara que dic de diaris. *El Diluvio* ha plegat la campana contra En Foronda. Es llàstima, perquè ara de don Mariano se'n podrien contar coses realment admirables i sobre tot patriòtiques.

En fi, que s'arreglin. Nosaltres bevem-hi.

MORITZ XVIII

Nota de fòra

Carme.— Ahir tingué lloc en nostra població la celebració d'un matrimoni civil del que foren contraients el distingit jove En Josep Miret Nadal amb la no menys distingida noia Na Rosa Riba Claramunt, qual acte resultà un èxit grandios. Acompanyaren a la parella en manifestació el Comitè Republicà d'aquesta població que acudí en ple, aixís com també hi assistiren particularment convidats pels nuvis, distingides damiselles que, fent chor amb el jovent donaren realç a la festa.

Per a explicar la significació del acte, parlaren després del àpet, el nuvi, que donà les gràcies a la concurrència, i el nostre gran amic En Quintana, de Capellades, qui feu un bell parlament, essent molt aplaudit.

Sospèn els estudis, noil

Oh infant, que passes el dia sobre els llibres, capficat, creume, del plan que t'han dat, esborra'n la geografia. Tot quan fins ara has après sobre aquesta assignatura, ten ja per cosa segura que no't servirà de res. La guerra ho ha mutat tot: de regnes, de capitals, de fronteres naturals, no'n queda en peu ni un sol mot.

I el resultat de la gresca tan complicat i estrany és, que si En Malte-Brun tornés no sabria lo que's pesca.

Després de la sotragada que als homes ha omplert d'afront, el món, noi, ja no és un món, sinó una troca embullada. Tot ha canviat d'estructura, tot apareix trasbalsat: els símbols de cada estat, la vella nomenclatura, els organismes nadius, l'herència dels ex-monarques, l'extensió de les comarques, que més!... fins el curs dels rius!...

Tal poble, ahí, es veia apenes?

Avui surgeix triplicat. Això abans era un estat? Ara són dugues dotzenes. L'Alemanya està trinxada, l'imperi d'Austria, a bocins, Rússia ha perdut els confins, el Rhin té l'aigua embargada. Bèlgica, un jorn com la mà, s'infla a costes del veí; Sèrbia s'exten fins allí, Grècia arriua fins allà. Adalt nèix la Pomerània, a baix brota l'Eslovània, pel Bàltic surt la Polònia, cap al mar Negre, l'Ukrània...

No creus doncs, noi, que seria, entre aquesta efervescència, una solemne imprudència volgué estudiar geografia? Tal com el món ara es troba, esperà amb calma és precís que'ls del Congrés de París en facin una de nova. I encara, en rigor... quí sap!... Perquè, malgrat lo que he dit, tinc, dies hà, un cert neguit que no en vull que'm quedi al pap.

Suposem que està ja feta la geografia esperada; donem-la per acabada i de tot litigi treta.

A pesar del crit gregari que a aclamà els seus mèrits vingui i per més que potser tingui el *placet* de l'«ordinari», perfecta en tots els extrems i corretgida de sobra, jo pregunto: ¿la nova obra, serà de text gaire temps?

C. GUMA

LA RUTA EMPRESA

QUI no sent inquietud en aquestes hores de fortes efervescències, en que tot bull i commou als homes una onada de passió febril? Ara, aquí, la qüestió

que els catalans podem dir-ne local, pel moment sembla haver acapatat tota la vida política. L'exaltació de sentiments ha sigut, és grossa. La commoció començada en la capital ha anat extenent-se que ja ha fet presa en tot el territori català i recorre frí-sosa contagiant l'entusiasme a tot arreu. En molts pobles, els símbols campegen altívols i orgullosos, i es pot veure com són assetjats els viatgers que expliquen fets de Barcelona, i com el comentari animós i valentó està sempre a flor de llavis, majorment en els joves, que sembla voldrien trobar-s'hi per a demostrar la seva decisió i voluntat.

Perquè, ara, és en els joves on es fan més patents i ostensibles l'encoratjament i l'exaltació, i cosa empresa amb tal dèria per la joventut de segur arribarà a terme i hi serà arrastrat tothom.

S'ha de veure en aquest moviment la creació d'una nova intangibilitat perduradera i indiscutible que suplantant una noció abstracte de la vellúria, que ha deixat de tenir per tot home intel·lectualment modern la significació d'abans, hi quedi erigida ella i per tant resultar només un canvi? No s'ha pas de creure així. Les corrents que actualment prevaleixen, priven d'admetre tal suposició que hi estaria tan contrapesada. Més se hi ha de veure l'admirable esperit passional de Catalunya, atent sempre a tota causa de renovació i progrés, i disposat a rebel·lar-se a la primera ocasió davant qualsevol merma en les seves facultats o contra els detentors de les seves aspiracions de major llibertat i desenrotllo de ses maneres de viure. Són casos d'expansibilitat i acomodament a les

Figurins d'època

«La nieta de Malasaña»

idees del dia. Més un fet de protesta i des-
preocupació per coses que no causen cap
entusiasme ni estimul, per considerar-se
caduques i innecessàries, que la defensa de
una abstracció que ningú sent o al menys
que no se li don, ni remotament, la signifi-
cació dogmàtica que se preten adjuntar-li per
a combatre el moviment d'aquí. Es senzillament
un cas de llibertat; i aquesta és tan
bona, tan desitjada, que sempre que no hi
hagin prejudicis interposats, la vol tothom,
per petita que sigui, per limitada que estigui
a un sol ordre, a un sol aspecte de la total, i
en el cas present, precisament per això,
perquè és limitada, perquè no agafa més
que un petit sector, que no té més que
relacions llunyanes amb l'aspecte global, és
que s'hi està unànim en alcançar-la, sense
discrepàncies entre els partits i tendències,
puix el que menys sentirà simpaties per
aquest moviment, o bé no se'n cuidarà per
tenir sa mirada fixa exclusivament en un
ordre més gran i complet.

Però d'aquest cas, el que se'n desprèn
remarcadament, és el fet que, una cosa unà-
nimament desitjada per tot un poble; una
voluntat decidida i ben meditada, formalment
reglamentada amb tots els requisits més es-
crupulosos en el punt de vista de l'ordre
legal establert; al que no es pot oposar cap
raó apoiada en motius de civilització, ni es
pot al·legar el deixar en l'estancament i bar-
bàrie, com pot dir-se de certes colònies, puix
en tot cas els fets donarien proves contràries
com es pot, doncs, denegar; quines raons
poden al·legar-se per a no accedir a aquesta
voluntat, els poders que s'hi oposen, a nom
de que ho fan, qui són aquests per a no con-
sentir-ho, i com poden privar-ho. Ja, segura-
ment queda la força. Però la força contra les
minorïes, contra les majorïes, i contra les
unanimitats... bé, doncs cridem visca la força.

LL. PUJOL MASSAGUER

Aquest número ha estat
revisat per la censura

A UN CATALÀ...

Si ets català de cor, perquè dubtar
i preguntar-me un dia i altre dia
si arribarem al últim a lograr
l'implantació de nostra Autonomia?

Perquè demostres tanta incertitud?
Perquè et fan por les contrarietats?
O no ets un català prou convençud
o ets enemic de nostres llibertats.

Vull dir-te, ben sincer, que'ls catalans
que som conscients de tot lo que volem
anirem apurant tots els mitjans
fins que l'Autonomia implantarem.

Ni ens espanta el que facin allà dalt
ni dels grossos d'aquí el defalliment;
ja hem dit volem i això és un fet fatal
que ha de tenir ben prompte compliment.

Si els nostres homes representatius
agañan por o es cansen, no hi fa res;
n'elegerem de més valents i actius
i portaran a cap el seu comès.

Si els d'allà dalt ens neguen concedir
lo que tan en justícia demanem...
allavors... no sóc jo qui ho té de dir;
lo que convingui fer, allò farem.

Vol dir, que quan un poble conscient
dels seus drets i els seus deures, diu, jo sóc,
sols ha de tantejar el seu moment
i d'esperança i fe manteni el foc.

Però els catalans bons ja no dubtem
passi el que passi, un dia i altre dia,
que al últim amb la nostra sortirem
implantant integral l'Autonomia.

RAFAEL RIBA CANADELL

El fracàs de la Mary-Focela, a Madrid.
Diu un diari madrileny, gens sospitós d'an-
tipatriotisme:

«Al aparecer Mary-Focela en escena, no se
oyeron más que unas palmadas de la claqué.
El público permaneció silencioso.

Cantó Mary-Focela su famosa «Nieta de
Malasaña» y durante la canción ni siquiera se
oyó un aplauso.

El «¡Viva España!» no fué repetido por na-

die, y al finalizar el número varios especta-
dores seiscaron manifestamente a la artista, no
aplaudiendo nadie.

Al començar la segona cançió se levanta-
ron más de la mitad de espectadores de palcos,
butacas y galerias, y abandonaron el teatro.

Disgustada por el fracaso, la cupletista ha
rescindido su contrato con la empresa, dejando
de actuar.

En efecto, en la función de esta noche ya no
ha actuado.

Pobre noià!... No té més remei que entornar-
se'n cap aquí. Fet i fet nosaltres som els que la
tractem més bé. Quan menys, aquí sabem ja-
learla.

En Roig i Bergadà ha fet declaracions. Pom!..
Boca abajo todo el mundo!

I ha dit que amb tota urgència cal que els
monàrquics barcelonins s'organitzin bé, per si
arriben moments perillosos per al trono.

«No s'han de mirar sacrificis, tractant-se de
salvar la monarquia!—diu.

I l'home, per a donar l'exemple, està disposat
a cedir la seva paga d'ex ministre a la «Lliga de
la Tapioca».

Així raí!... La corona no perilla!... I la pàtria
d'En Pintado tampoc.

Qui ho deia que el Govern no està inclinat a
satisfer les justes aspiracions de Catalunya?

El Rei ja ha regalat una gran creu al nostre
Sanxo.

Ni una paraula més.

Fins els carlinots viuen ara el seu moment; la
seva hora suprema.

Heu vist la sensacional escisió que ha causat
la carta de don Jaume, condemnant la germa-
nofilia dels seus homes?

Pobre Mella, quin trastorn! No voldria pas
canviar les seves arques amb les meves.

Ell que era la Madame de Thèbes del partit
tradicionalista, convertit ara en un Ecce-homo!
Molt pitjor encara: en un drap brut.

Tots aquests dies sembla que hi hagi hagut
un interès especial, aquí i a Madrid, per part de
certs elements, en fer córrer que regionalistes i
republicans havien partit peres.

La nova, naturalment, resultà infundada.

Ja vindrà això, però no encara.

Primer, a enderrocar entre tots el centra-
lisme.

Després ja ens espinarem els nassos altre
cop.

Esperarsus, impacientíssims monàrquics ca-
tiquistes!

—En què se diferencien En Vicens Ferrer i
l'Alfons Sala?
—En que l'un sabia molt i l'altre no sap res.
—En què se semblen l'Alfons Sala i En Vi-
cens Ferrer?
—En que un i altre foren traidors a Cata-
lunya.

A Granada, ha mort el poeta igualadí Josep
Carulla.

Havia posat la Bíblia en vers.
Així ja podia morir-se.

Entre l'Alcalde de Terrassa i el diputat i cacic
màxim del districte s'han creuat diferents
telegrams, els quals venen a resultar la definiti-
va sentència contra el mal català; que és aquest
últim.

L'Alfons Sala, políticament, és mort a Cata-
lunya; s'ha cavat ell mateix la pròpia fossa.

R. L. P.

Llegeixo que un celebrat concertista polonès
està desesperat per la desaparició d'un magnífic
Stradivarius que posseïa.

Si en comptes d'un violí es tractés d'un vio-
lón, el desolat músic podria arribar-se a Ter-
rrassa, a veure si el té l'Alfons Sala.

Una benemèrita entitat barcelonina ha acor-
dat obrir una subscripció pública, de quota fixa
molt reduïda, per a regalar una bandera al fu-
tur Govern de Catalunya.

Veuen?... Aquí es prestaria un gest magnífic
de cortesia i magnanimitat per part de certes
personalitats que podrien encapsalar aquesta
suscripció:

- Romanones 10 cèntims
 - Gonzalito 10
 - Royo i Villanova 05
- etcètera, etcètera.

Són a dotzenes, a centenars, els telegrams
que s'han enviat al ministre ex català senyor
Salvatella, amb motiu de la clausura del Centre
de Dependents.

No sabem, a hores d'ara, que n'hagi contes-
tat cap.

Es comprèn; com que no sabia què dir!

En Pere Rahola passa per les Rambles i el
seu pas és un èxit. Tothom el saluda i el fel-
licita.

—I doncs, què deien per allí dalt?

—Res, no deien res... Lo que hi ha és que a
cada moment m'a... bordaven.
I la frase corria de boca en boca.

Coses d'En Pich i Pon i Repicó:
L'altre dia, el nostre elèctric senador va anar
a la «Reial Societat Colombofita», i tot parlant,
parlant, va dir la següent frase:

—Durante la pasada guerra, es evidente que
restaron un precioso servicio las «pelomas
ecaderas».

Visca En Pich i Pon, el més il·lustre i senato-
rial humorista!

Uns:
—Visca Catalunya! Visca l'Autonomia! Visca
la Mancomunitat! Visca la llengua catalana!

Visca la Llibertat! Visca el Comerç! Visca la
Indústria! Visca el Treball! Visquen les 8 hores!

Altres:

—Viva el Puchero! Viva el Presupuesto! Viva
el Tarugo! Viva la Mandra! Viva el chanchullo!
Viva la fiesta oficial! Viva Mary-Focela! Viva
el Mam! Viva mi niña! Viva la Liga de las li-
gas! Viva Belmonte! Viva la mona y el Anis
del Mono! Viva la stete y media! Viva el burro!
Viva el Rotdegoç! Viva el rector «Cucurulla»!
Viva el cuarto de hora! Y... olé... que «wisky»
Andrade!

Tinet. Es perillós; per a bé de vostè no ho
publiquem. — A. S.: Ho sento, senyoreta, però
no és gènere per al nostre setmanari. — Josep
Cornudella: Massa fort. La censura no ho dei-
xaria passar. — Ll. P. M.: Perdoni. Mirarem de
posar-hi esmena. Vostè, per la seva part, pro-
curi no atapar tant la lletra. — J. C. P.: Rebut,
i gràcies. Celebrariem que no hagi estat res. —
B. Saballs: No's fou possible complaure'l. —
J. F. (Perelló): Veurem. — J. Torrent (París):
— No'ns té utilitat. — Un entusiasta: No'ns fou
possible inserir-la. — F. Breu: Bastant inco-
rrecte. — Viladefont: Amb musica, sí que deu
ésser bonic. La lletra sola pa' gato. — J. Tañà:
Més concis, més clar i millor ortografia. —
S. B. i S.: La darrerament enviada sí; l'altra
no'ns convé. — Noi de Palleja: Es massa poca
cosa. — Francesc Ferré (Tarragona): Manseja,
cursileja... i un grapat de coses més.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, CARTER
del Oim, número 8